



Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

Karl Marx

Dne 14. marca je preteklo 50 let od dneva smrti Karla Marxa, ustanovitelja znanstvenega socializma. Tekom teh 50 let je nešteto učenjakov skušalo dokazati, da ni mrtev samo Marx, marveč tudi njegovi nauki. Vendar njegovi nauki so danes, v času, ko preživlja kapitalistični produksijski sistem najtežjo krizo ter se bliža neizogibnemu propadu, resničnejši kot kdaj preje. Zastonj skušajo današnji mogočniki zaustaviti kolo razvoja ter ga zaobrniti nazaj. Zaman so njihovi naporji in prej ali slej bo prišel čas, ko jih bo kolo, katerega so v slepi strasti in hotenju obvladati vse ter izkoristiti vse delovne sile in ves napredek le v korist onih posameznikov, ki so se smatrali za neomejene gospodarje, pregazilo.

Karl Marx je bil rojen dne 5. maja 1818 v Trieru v Nemčiji kot sin odvetnika, ter je dovršil gimnazijo in za tem študiral filozofijo na univerzi v Bonnu in Berlinu, ter jo končal leta 1841 v Jeni. Politično se je začel udejstvovati leta 1842 kot sotrudnik pri časopisu »Deutsche Jahrbücher«, na kar je bil urednik meščansko-demokratičnega renskega časopisa do vladne prepovedi tega lista. Za tem se je preselil v Pariz, kjer je bil urednik nemško-francoskih letopisov, a je bil že leta 1845 kot nadležen tuječ od oblasti izgnan. Kot izgnanec se je naselil v Brüsslu, kjer je leta 1847 s svojim prijateljem Engelsom pristopil k »Zvezi pravčnih«, kasnejši »Zvezi komunistov«, tajni mednarodni delavski zvezi. Dobil je naloz, da izdela za javnost program, ki je šel neposredno pred februarško revolucijo 1848 pod naslovom »Komunistični manifest«, ki obsega glavne osnove znanstvenega socializma in nauk o zgodovinskem materializmu.

Med revolucijo leta 1848 je bil izgnan iz Brüssla, ter se je preko Pariza povrnil v Nemčijo, kjer je prevzel uredništvo revolucionarnega »Novega renskega lista«, ki je začel izhajati, podpiran po Engelsu, junija 1848 v Kölnu. Za vzdrževanje tega lista je dopričašal Marx velike materialne žrtve ter je sodeloval pri akciji revolucionarno demokratskih elementov za nadaljevanje revolucionarnih akcij, vsled česar je bil tudi obtožen in kmalu za tem maja 1849 izgnan iz Nemčije. Podal se je v London, kjer je živel več let s štiričlansko rodbino v največjem pomanjkanju, vendar se je ves ta čas pisateljsko zelo udejstvoval ter izdal več znanstvenih del, med katerimi je najvažnejši »Kapital«, od katerega sta 2 zvezka izšla šele po njegovi smrti.

V javnem življenju srečamo Marxpa zopet leta 1864 pri osnovanju prve internacionale. Marx se je nahajjal v posebnem komiteju, ki je moral izdelati načrt statutov in proglaši na delavstvo. V tem proglašu podčrtava kot najvažnejšo ulogo delavstva, da si pribori politično oblast, da odstrani gospodarske predpravice posedujajočih slojev in kapitalistov. Posebno pa se poudarja v proglašu nujna potreba mednarodne združitve vsega delavstva, ki bo le enotno zamoglo doseči ta cilj.

Kako je gledal Marx na delavski strokovni pokret?

Marx smatra kot začetno ulogo strokovnega gibanja združevanje in izobraževanje vseh onih, ki morajo prodajati svoje delovne sile; kot vsakodnevno ulogo organizacij smatra neprestan in neizprosen boj proti kapitalu za zboljšanje življenjskega položaja delavstva. Vendar s tem uloge delavskoga strokovnega pokreta niso izčrpane.

Strokovne organizacije smatra Marx



za nositelje razrednega boja v pravem pomenu besede; v njih in potom dnevnega boja za najrazličnejša delavska vprašanja se vzgajajo delavci v socialisti. Strokovne organizacije so torej »pravo delavsko gibanje« in nekako »žarišče organiziranega delavskega razreda«, ter jih smatra Marx za obstoječim razmeram najbolj primerno in najzanesljivejšo obliko delavskega gibanja. Strokovni pokret, ki je socialistično usmerjen, postaja politično vedno bolj odločujoča sila. **Odstranitev mezdne sistema** — ali z drugimi besedami povedano: **Oprostitev delavstva iz verig ekonomskega zasužnjenja** — mora biti glavni cilj vsakega proletarskega razrednega boja. Tako moramo razumeti tudi Marxovo opozorilo, ki ga je naslovil na politični delavski pokret, ki je zlasti veljavno v današnjih težkih časih, opozorilo namreč, »da je ekonomika osamosvojitev delavskega razreda oni veliki cilj, kateremu se mora tudi vsako politično gibanje podrediti kot pomožno sredstvo«.

Kot podlago strokovnega gibanja smatra Marx **solidarnost**, ki naj odstrani razcepljenost delavstva, katero izkorišča sedaj kapital. Po ugotovitvi, da obstaja glavna moč delavstva ravno v njih številu, zahteva Marx **organiziranje delavstva v nacionalnem in internacionalnem obsegu**. Marx je bil glasnik internacionalnega strokovnega razrednega boja. On zahteva **enotno vodstvo** boja, da se bo začne v onem trenutku, ki je najugodnejši ter je proti ločenim akcijam, ki se vodijo v raznih pravilih samostojno in brez pravega splošnega pregleda. **Strokovno gibanje mora biti čim najbolj splošno, mora stalno organizirati vso maso delavstva**.

ter ne sme poznati kakšnih bolj privilegiranih delavskih skupin, zlasti pa ne sme pozabiti nikdar na brezposelne. To je še posebej podčrtal Marx, ki je zahteval smotreno sodelovanje med zaposlenimi in nezaposlenimi, da se bo s skupnim delom zmanjšalo in odstranilo uničujoče posledice kapitalistične proizvodnje. V vseh svojih nastopih je Marx podčrtal, da je določena delavskemu strokovnemu gibanju v boju za osvoboditev delavstva ena glavnih vlog.

Povodom 50-letnice smrti Karla Marxa je izdala Internacionalna transportna federacija daljši proglaš, v katerem opisuje stališče Marxa do strokovnega gibanja ter izjavlja, da bo z vsemi svojimi silami delovala na izvedbenem, kakor jih je postavil Marx. Poudarja, da se bo v bodočnosti poleg dnevnega boja za zboljšanje delovnih pogojev zlasti posvetila interesom najslabše plačanega proletarijata v transportnih podjetjih, t. j. transportnih delavcev v kolonijah, da bo tudi te organizirala in izobrazilila, da bodo postavili v težkem boju, katerega mora biti svetovni proletariat, svojega moža. Ko se klanja spominu Marxa, ga v imenu internacionalnega delavstva, kateremu je posvetil vse svoje življenje, zagotavlja, da bo vodila energično osvobodilni boj ter se ne bo dala odstraniti nikdar s poto, ki bo kljub vsem oviram in zaprekom pripeljal do socializma.

ki se tega ne zaveda, ker ne pozna globin in vzrokov razrednega boja ter hotenja, da se ti vzroki definitivno odstranijo in s tem tudi odstrani razredni boj. (Po »Volksstimme«.)

Marksizem

Ko se sedaj po vseh kulturnih državah milijoni in milijoni delavcev pripravljajo, da proslave spomin velikega socijalista Karla Marxa, napadajo nauk velikega mojstra njegovi nasprotniki. Najteže obdolžitve se dvigajo proti marksizmu, da bi ga zlomili, ali vsaj podcenili ter tako opravičili izkorisčanje proletarijata.

Pred vsem se očita marksizmu, da je to **materialističen nauk**, ki zastopa samo gospodarske interese delavstva in pri tem zanemarja više vrednote človeškega bistva, ki so izven gospodarskih sfer. Kot dokaz za to se navaja Marxova **materijalistična razlag** zgodovine, to je nauk o dialektičnem ali **zgodovinskem materijalizmu**.

Druga obožba marksizma je, da oznanja nauk o razrednem boju, in s tem zanika idejo **skupnosti**.

Nič ni bolj neresničnega kakor trditve, da je marksizem le **materijalistična znanost**. Nešteti znanstveniki in mislici, ki so preiskovali in proučevali marksizem, so priznali njegov visoki idealizem. Razumljivo, ne kot idealizem tistih filozofov, ki pravijo idealizmu zato idealizem, ker je nedosegljiv, nego kot idealizem, ki je dosegljiv in izvršljiv. Kako naj bo znanost označena kot materijalistična, ko vendar zahteva gospodarsko osvoboditev le zato, da bi človeštvo bilo svobodno, osvobojeno socijalnega tlačanstva in gospodarske bede. Če bo človeštvo osvobojeno teh dveh pošasti, se bo lahko posvetilo višjim ciljem človeškega življenja, ki so izven gospodarskih problemov in skrbi. Taka znanost je vse drugo, samo ne materijalistična.

Enako se neupravičeno napada marksizem, češ, da ovira skupnost človeštva ter da ga cepi s svojim naukom o razrednem boju. Seveda, resnice tisti, ki je prizadet, noče priznati. Če marksizem obstoji razrednega boja ugotavlja in ga pokaže, da obstoji že ves čas, kakor ugotavlja znanstvenik-naravoslovec obstoj tega ali onega prirodnega dejstva, n. pr., da v jeseni porumeni listje in da spomladi zopet oživi novo listje, ni tak nauk ustvaritev nečesa, kar še ni bilo, nego nauk, ki je pokazal nekaj, kar je že bilo a se še ni vedelo temu imena. **Razredni boj** se ni ustvaril vsled marksizma, nego ga je ustvaril kapitalistični način produkcije s svojimi razrednimi nasprotji. (Z denarjem ali z drugimi sredstvi se kupi delovno moč človeka. Z rezultatom te kupljene moči ostaja človeška delavna moč izčrpana, revna, kakor pred prodajo svoje delovne moči, a tisti, ki je to moč kupil, kupiči bogastvo — rezultat znoja in krvi delovne moči.)

Razredni boj se s takimi trditvami ne da odstraniti, prav tako malo, kakor če otrok zatisne oči in misli, da ga drugi ljudje sedaj ne vidijo, ali kakor ptič noj, ki vtakne glavo v pesek, da bi lovec mislil, da je ostalo telo le nekak grm. Ta razredni boj se ne bo odpravil, če se bo gotovi razred tlačilo ali pa mu onemogočalo duševni napredek. Spremeni se v takem slučaju način gospodovanja, ne pa vsebinata.

Kako bi se razredni boj v resnici odpravil, kako bi se v resnici prišlo do enotnosti človeštva, za to je dal edini marksizem pravi recept. **Odstranitev kapitalizma** pomeni odstranitev razredov z njihovimi razrednimi nasprotstvi, gospodarstvu in življenju nad delavstvom, kakor tudi v velikih trustih in kartelih ter državnih podjetjih. Ko se to zgodi, tedaj bo tudi ustvarjena resnična enotnost in skupnost človeštva.

To torej ni le rezultat marksistične nauke, marveč **točno določeni cilj**. Ničesar ne razume o marksizmu oni,

Sodba disciplinskega sodišča v zadevi pok. s. Rapa.

Članstvo smo že obvestili v zadnjih dveh številkah o obnovi postopanja proti s. Rapi, ki je končalo z oprostitevijo s. Rapa. Med tem smo prejeli razsodbo disciplinskega sodišča, ki jo pričasamo brez komentarja, katerega si zamore narediti vsak član sam.

Sodba se glasi:

Sodba Disciplinskega sodišča I. stopnje pri direkciji drž. železnic v Ljubljani pristojnega glede krivde Rap Alojza, pokojnega bivšega zvan. II. kat. ki ga brani g. dr. Lemež Milan, advokat in obtožuje disciplinski obtožitelj dr. Senčar Drago, poverjenik.

Sodili so: Predsednik: dr. Fatur Aleksander, načelnik, sodniki: ing. Sdelak Franc, svetnik, Petelin Ivan, zvan. II. kat., delovodja: dr. Mauri Anton, svetnik.

S sklepom disciplinskega sodišča I. stopnje pri direkciji drž. železnic v Ljubljani od 6. sept. 1932 št. DS 160/29 je bilo dovoljeno obnovitveno disciplinsko postopanje zoper pokojnega bivšega zvan. II. kat. RAP Alojza na prošnjo njegove žene-vdove Rap Jožefo zato, ker je prosilka doprinesla nove dokaze, ki bi bili sposobni omiliti kazen odpusta iz službe, poslednjič odrejeno s sodbo disciplinskega sodišča II. stop. GD br. 29.696/30 od 2. aprila 1930 zaradi pregreškov po tč. 3, 9, čl. 149 zakona o drž. prometnem osobju iz leta 1923.

Disciplinski obtožitelj je v obtožbi in pri razpravi izjavil, da obtožuje obtoženca v smislu prve obtožbe zaradi pregreška po tč. 3, 9 čl. 149 cit. zakona o drž. prometnem osobju in je predlagal sodišču, da se obtoženca obsodi na kazen in na plačanje stroškov disciplinskega postopanja v znesku Din 110.—.

Branič obtoženca je navajal: Omeniti je, da cela vrsta prič navaja, da Rap ni bil agitator za politično stranko. Osobito važna je izjava nadzornika proge, kateremu je bil Rap podrejen, da Rap ni bil nikdar komunistični agitator in da je bil duševno precej omejen. Nadzornik proge je Rapa gotovo dobro poznal in je njegova razbremenilna izjava vsled tega zelo važna. Glavna obremenilna priča Podlogar je imel, kar je dokazano, interes na tem, da odstrani Rapa. Vsled tega je umevno, da je v svoji ovadbi hudo pretiraval in navajal dejstva, ki niso resnična. Obremenilne priče navajajo, da Rap je pripovedal delavcem, naj volijo, pri volitvah komuniste in da je pozneje agitiral za »Savez železničarjev Jugoslavije«. — Tudi če je to res ni prav nobenega zakonitega razloga, da bi radi tega Rapa zadela najhujša disciplinska kazenska. — Ako je Rap takrat, ko je bila komunistična stranka še dovoljena, zanj agitiral, ni to disciplinski delikt. Če je pa pozneje agitiral za »Saveza« tudi to ni disciplinsko kaznivo, ker je ta organizacija oblastveno dovoljena in priznana. — Da je bil Rap izven vsakega summa glede nelegalne agitacije za komunistično stranko, dokazuje tudi dejstvo, da politična oblast ni zoper njega ničesar pokrenila. — Obtoženec se tedaj ne more prav ničesar dokazati, kar bi zoper njega utemeljevalo kako disciplinsko kazensko, najmanj pa odpust iz službe. — Predlaga oprostitev.

Razlogi.

Sodišče je našlo, da je predmet zastonino preiskan. — Pri oceni dejanja je sodišče našlo, da v danem primeru ne obstaja disciplinska krivda v smislu obtožbe ampak samo administrativno-kazenska odgovornost v smislu izvajanj v razlogih te sodbe.

Na podlagi celotnega preiskovalnega materiala in dejstev iznešenih pri razpravi je sodišče razsodilo, da obtoženec ni krv iz razlogov:

Sodišče se na podlagi predhodnih disciplinskih aktov in naknadne preiskave ni moglo uveriti o disciplinsko-kazenski odgovornosti obtoženca. — Dejstvo je, da številne priče in tudi neposredni predstojnik nadzornik proge izjavljajo, da obtoženec ni bil agitator za politične stranke, torej tudi ne za komunistično stranko. — Sicer je pa verodostojnost obremenilnih prič zelo omajana z dejstvom, da je glavna priča

Podlogar imel velik interes na tem, da odstrani obtoženca, ker je hotel zasesti njegovo mesto. — Ta svoj cilj je tudi dosegel in vrši danes ono službo, ki jo je imel Rap. — Tudi ni mogoče izključevati možnosti, da so ostale obremenilne priče bile pod vplivom Podlogarja osobito radi tega, ker je bil obtoženec v službi strog.

Pač pa je dokazano dejstvo, da je obtoženec med službenim časom agitiral za strokovno organizacijo »Savez železničarjev Jugoslavije«. V tem je disciplinsko sodišče videlo administrativno kazenski pregrešek in ga je sledič formalno-pravnim predpisom predalo upravi v svrhu izreka administrativne kazni.

Obtoženec je dolžan plačati stroške disciplinskega postopanja v znesku Din 110.—.

Na podlagi navedenega in § 218,

219 novega zakona o drž. prometnem osobju disciplinsko sodišče

Razsloj:

da se obtoženec Rap Alojz, pokojni bivši zvaničnik II. kat. oprošča disciplinsko-kazenske odgovornosti, da se ga pa spozna krimin administrativno kazenske pregreške in se ga predala upravi v svrhu izreka kazni.

Da obtoženec plača stroške disciplinskega postopanja v znesku Din 110.

Sodbo je dostaviti v prepisu izkazanemu branitelju advokatu dr. Lemež Miljanu in državnemu obtožitelju.

Stranke imajo pravico pritožbe na disciplinsko sodišče II. stopnje v roku 15 dni po dostavitev.

Rešeno pri disciplinskom sodišču I. stopnje pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, dne 20. februarja 1933.

Štev. DS 160-29.

Predsednik disciplinskega sodišča

I. stopnje:

Dr. Fatur s. r.

Nepravilno zaračunavanje kuluka upokojenim delavcem.

Neljubo so bili presenečeni vsi oni delavci, ki so bili upokojeni po 1. januarju 1931 na podlagi določb novega pravilnika. Poleg velikih odtegljajev, ki jih morajo plačevati za delavski penzijski fond so morali plačati še kuluk v znesku ene desetine njihove celokupne penzije in so tako plačali več kuluka karor višji uradniki, katerih prejemki so po dvakrat in tudi trikrat večji kot njihova penzija. Do tako nepravilnega postopka je prišlo vsled tega, ker dobivajo delavci, ki so bili upokojeni na podlagi določb novega pravilnika, celotno penzijo v enem znesku in neločeno, karor dobiva svoje prejemke nastavljeno osobje. Da se ta krivica popravi, je naš savez poslal na Ministerstvo gradjevin posebno predstavko s prošnjo, da razširi svoječasno izdano tolmačenje glede onih nastavljencev, ki prejemajo svoje prejemke v enem samem znesku, tudi na upokojene delavce. Predstavka se glasi:

P. t.
Ministarstvo gradjevina
Beograd.

Potpisanom savezu čast je zamoliti za objašnjenje po pitanju naplate otkupnine ličnog rada od strane penzionisanih radnika državnih saobraćajnih ustanova.

Pod br. 66215/30 od 5. 9. 1930. g. dalo je ministarstvo gradjevina objašnjenje, da podleži obvezni otkupnine ličnog rada i »radnici železničkih ustanova« i da se prema tome ne mogu osloboditi plačanja otkupnine. Na osnovu ovog objašnjenja zaračunava se otkupnina za lični rad i svim radnicima državnih saobraćajnih ustanova na osnovu ukupnog iznosa godišnjeg neposrednog službeničkog poreza i to po tabeli § 40 zakona o samoupravnim putovima.

Regulisanim službenicima pak se susteguje otkupnina ličnog rada na osnovu objašnjenja Ministarstva gradjevina br. 56043 od 9. VIII. 1929 od njihove osnovne i polozajne plate bez dodatka na skupoko i porodičnog dodatka i to u iznosu trodnevne plate. Isto važi i za penzionere.

Direkcija državnih železnic u Ljubljani, odnosno Finančna direkcija Dravske banovine sustegnula je otkupnino ličnog rada i penzionisanim radnicima te udovicama istih i to u iznosu trodnevne ukupne penzije, šta smatramo, da je protivno zakonu o samoupravnim putovima, kao i objašnjnjima Ministarstva gradjevina. Sa 1. julom 1930 bio je obnarodovan nov »Pravilnik o pomočnom osoblju drž. saobr. ustanova«, koji ne predvidja za penzionisane radnike posle 1. julia 1930. god. pored osnovne penzije još dodatak na skupoko i porodični dodatak, več predvidja svu penziju u jednom iznosu. Dokaz: Pravilnik o pomočnom osoblju § 74, kojeg prilažemo.

Dravska finančna direkcija susteguje sada i ovim penzionisanim radnicima otkupnino ličnog rada u iznosu trodnevne njihove penzije te im dakle sustegne 10. dicočate penzije, šta je protivno postoječem zakonu. Da je ovaj postupak nepravilan, izlazi iz sljedečih primerja:

Činovnik VI. pol. grupe, kojeg mjesecne prinadležnosti bez dodatka na skupoko za porodicu iznose 2800 Din plati na ime otkupnine ličnog rada iznos 145 Din.

Penzionisani zanatlija, čijeg ukupna penzija posle 39 godina službe na željezni-

čini iznos ukupno 1280 Din plati na ime otkupnine ličnog rada iznos 128 Din (jer prima sve penzijske prinadležnosti u jednom iznosu te se njegova penzija ne dijeli na osnovnu penziju i na dodatak na skupoko te porodični dodatak).

Iz ovog primjera vidi se več nepravilnost gornjeg postupka te je hitno potrebno, da se izda tumačenje i specielno za posle 1. jula 1930 penzionisane radnike drž. saobr. ustanova, koji primaju svoju penziju u globalnom iznosu.

Pozivamo se pri tome na tumačenje Ministarstva gradjevina br. 56043/29, koje je bilo izdato i od Ministarstva saobraćaja pod G. D. br. 66381/29 — zadnji stav —, koji se glasi:

»Oni pak oblasni i opštinski činovnici i službenici i sveštene lice, kao i kontraktualni činovnici i dnevničari u opšte, koji svoje prinadležnosti primaju u globalnim sumama, ne podleže plačanju otkupnine iz poslednje alineje § 38 zakona o samoupravnim putovima, več imaju na ime otkupa od ličnog rada plačati propisane nadnice na podloži poreze po tabeli iz § 40 zakona o samoupravnim putovima.«

Jer u vreme, kada je bilo izdato ovo tumačenje, još nije važio pravilnik o pomočnom osoblju (taj pravilnik stupio je na snagu tek 1. jul 1930), nisu tada još postajali takvi penzionisani radnici drž. saobr. ustanova, koji bi primali penziju u globalnom iznosu te zbog toga nisu mogli biti navedeni u prije citiranom tumačenju.

Jer je jedino logično, da se onaj propis, koji važi za aktivne službenike, koji primaju prinadležnosti u globalnom iznosu, proširi i na one penzionere, koji primaju penziju u globalnom iznosu, to molimo Ministarstvo gradjevina, da izda tumačenje i po pitanju naplate otkupa od ličnog rada i za one penzionere, koji primaju penziju u globalnom iznosu.

Predlažemo, da bi se ovo tumačenje glasilo:

Objašnjenje Ministarstva gradjevina br. 56043/29, zadnji stav, važi i za penzionere, koji primaju penziju u globalnom iznosu te imaju ovi na ime otkupa od ličnog rada plačati propisane nadnice na podloži poreze po tabeli iz § 40 zakona o samoupravnim putovima.

Iz intervencij.

V zadnjem času je centrala predložila direkciji v rešitev več predstavk, iz katerih objavljamo v informacijo članstvu najvažnejše.

1. Nadomestniki za postajno osobje v Ljubljani glavni kol. Z Vašim dopisom štev. 30.593.II-32 ste odgovorili, da je za kritje odsotnosti normirana 10% rezerva ter je mogoče s to rezervo kriti vse odsotnosti — bolezni in dopuste. V zadnjih mesecih pa se vedno večkrat dogaja, da zlasti v postaji Ljubljana gl. kol. primanjkuje nadomestnikov za kritje bolezni ter se je celo vpeljalo od časa do časa v stolpu, kjer je služba pač najodgovornejša, turnus 24/24. V Ljubljani je na pr. 37 kretnikov, nadkretnikov in blokovnikov, a za vse te je na razpolago eden nadomestnik, dasi bi morali biti na razpolago po gornjem odgovoru direkcije 4 nadomestniki.

Enako je za postajno osobje (premikalno in kretniško), ki vrši službo v turnusu 12/24 ukinjeno podeljevanje prostih dni, dasi še vedno velja naredba o določitvi delovnega časa za nastavljeno osobje štev. 8334/I-20, kjer je izrecno navedeno, da velja za izdelovanje turnusov sledeče načelo:

Na postajah z nepretrganim prometom 12 urna služba z na to sledičem odmorom 24 ur ter s pravico do odmora 24 ur dvakrat na mesec.

Vsled tega prosimo, da bi odredili, da se na postajah res uvede 10% nadomestnikov ter da se osobju podelijo prosti dnevi, ki jim pripadajo po naredbi o določitvi delovnega časa.

2. Dodelitev za eksekutivno službo nesposobnega osobja v neeksekutivno službo.

Pri dodelitvi onega osobja, ki je bilo preje v eksekutivni službi, pa je postal nesposobno za eksekutivno službo, v skladu službo se smatra nastavljeno skladučno osobje prizadeto, ker se večkrat pripeti, da se nastavlja skladučna zvaničnika, ki ima položene potrebne strokovne izpite za skladučno službo uvrsti za delavca, med tem, ko se onega, ki je prišel od eksekutivne službe uvrsti na dotično mesto skladučnega nastavljenca kot delovodjo ali nakladnika. Ker se pri tem skladučno osobje prizadeto prosi, da bi se od eksekutivne službe odtegnjene uslužbence uvrščajo k drugi postajni službi za vratarje, pisarniške sluge, pisarniške moći in slično, nikakor pa ne, da bi vsled njih delitve v skladučno službo bili degradirani stari skladučni zvaničniki za fizične delavce.

3. Šolanje v postaji Pragersko.

V postaji Pragersko je vpeljal šolski pouk pet ur mesečno, čeprav predpisuje saobraćajni pravilnik samo 4 ure mesečno šole. Prosimo, da se uredi, da bi se tudi na Pragerskem vršila šola enako kot v drugih dispozicijskih postajah.

4. Prosti dnevi na postaji Rakek.

Na stanicu Rakek je za gotovo vrste uslužbencev že dalje časa uveden turnus 24/24 ter so imeli po dva prosti dnevi. Ker se postaja Rakek nikakor ne more smatrati za postajo »s šibkejšim prometom« je že uvedba 24/24 urnega turnusa proti določbam naredbe o določitvi delovnega časa. Ta uredba predpisuje celo za postaje s šibkejšim prometom pravico do odmora od 24 ur dvakrat na mesec ter prosimo, da bi se ta odmor za Rakek zopet redno podejaval.

5. Ureditev turnusa na postaji Št. Vid-Vižmarje.

Prosimo, da bi se za stalno pravilno uredila kretniška služba v stanicu Št. Vid-Vižmarje, kjer mora kretniško osobje, ako eden zbolji nadomestovati bolnega. Isto velja tudi za slučaj dopusta ter je tako osobje preobremenjeno. Osobje prosi, da bi se poskrbelo za slučaj bolezni in dopusta za nadomestnika ter da bi ostal v veljavi normalni turnus, po katerem bi imel kretnik prvi dan službo, drugi dan rezervo, tretji dan službo in četrtek dan prost. Direkciji je gotovo dobro znano, da mora kretniško osobje v Št. Vidu poleg postavljanja kretnic in čiščenja vršiti še prižiganje in ugasovanje signalov, čiščenje in prižiganje luči na vseh postajnih napravah, v skladuču prevzem in oddajo blaga ter je turnus, ki ga mora vršiti v slučaju bolezni preporen, ker uslužbenec sploh ni prost. Od njega se nameče zahteva, da mora vršiti dva dni zaporedoma službo od 3. ure do 21.30 in tretji dan rezervo, na to pa zopet dva dni zaporedoma službo.

6.

Iz oblasnih sekretarijata.

Austrijski željezničari čuvati svjetskog mira.

Djelatnost klasnog radničkog pokreta susjedne republike Austrije, koju on razvija od god. 1918. na ovamo, ostati će upisana zlatnim slovima u knjizi međunarodnog mira i međunarodne solidarnosti. On bdi ne samo nad interesima radničke klase u svojoj zemlji, već se — poput neustrašivog džina — zalaže i za interes proletarijata cijelog svijeta. Naročito austrijski željezničari čine napore, koji zadivljaju. Njima pripada glavna zasluga, što se fašizam razgoličava pred cijelim svjetom kao pokret bandita, koji svoju vladavinu i svoju snagu zasnicuju na oružju i na novom svjetskom klanju.

Iz svekolike gradjanske štampe biti će našim drugovima poznato, kako je u mjesto Hirtenberg na Austro-madjarскоj granici krišom bilo dovezeno nekoliko vozova sa puškama, otplasnih iz Italije za Madjarsku. U stvari bio je to šverc oružja, koji je međunarodnim ugovorima zabranjen. Odlučnim nastupom austrijske socijalne demokracije bio je šverc u Hirtenbergu otkriven i tu zaustavljen. Nakon izvjesnog vremena učinjen je pokušaj, da se to oružje ipak prebac u Madjarsku. Kako to bez sporazuma sa željezničkim osobljem nije moguće, jer svi željezničari (osim niskih štrebera i ulicu) su organizovani u našoj drugarskoj klasnoj organizaciji, to je glavni direktor željezničara g. Seefeiner posjetio njenog sekretara druga Königa, kojem je obećao oko milijon i pol dinara nagrade, ako će pomoći, da se šverc ipak izvrši. Drug König, svijestan svoje odgovornosti prema svojoj organizaciji i prema interesima radnoga naroda, iznio cijeli slučaj najprije pred svoju socijal-demokratsku stranku, a zatim pred republikansku vladu. Posljedice: generalni direktor bio je odmah otpušten, a oružje se mora vratiti u Italiju.

Ogroman je to uspjeh naših austrijskih drugova. To je uspjeh, koje prelazi granice njihove zemlje i koji im u cijelome demokratskom svijetu diže ugled do zamjerno visine. Imademo mnogo razloga da budemo ponosni, što smo zajedno u istoj internacionali sa tom herojskom organizacijom austrijskih željezničara.

Željezničar.

Vijesti Oblasnog sekretarijata Zagreb.

ZAGREB.

Sta je sa isplatom hranarina?

U mjesecu januaru bolesni i za pri-vrednu nesposobni radnici zagrebačke radionice još nisu primili pripadajućih hranarina. Neki kažu da je tome krv novi propis o stavljanju viza za isplatu, a drugi, koji su bolje informirani, tvrde, da je upravitelj Bolesničkog fonda pred-hodno obratio se u Beograd i zamolio pristanak za isplatu. Zar Bolesnički fond neima više ni toliko samostalnosti, da uvrši urednu isplatu hranarine?

U svetoj 1933. god. po Kristu trebalo bi imati više smisla i osjećaja za bijedne i bolne!! Gospoda iz Bolesničkog fonda treba da shvate položaj radnika, koji je cijeli mjesec bio teško bolestan i materijalno se izcrpio, a sada mora mjesecima čekati na kukavnu naknadu. Ako već to ne razumiju gg. birokrati, trebali bi to da razumiju predstavnici »nacionalnih«, koji žare i pale u fondu.

Bolestan radnik.

rasti, marveč se je zamoglo le zmanjšati.

Predlagam vsled tega u interesu pri-zadetega vlakospremnega osobja, kakor tudi u interesu službe same, da se vo-dene evident razveljavljениh legitimacija in kratkoročnih povlastic uredi praktičnije, kot je to urejeno že pri pre-težni većini željezničkih uprav u inozemstvu ter predlagamo konkretno:

Saobraćajno-komerčijski oddelek Direkcije naj izda u času od 1. do 5. vsakega meseca »Seznam kratkoročnih povlastic in razveljavljениh legitimacija« ter dostavi potrebno število domicilnim

KOLODVOR SAVA.

Ovih dana intervenirano je kod Direkcije radi čim skorije isplate zaostatka iz god. 1923., koje radnici ove stanice još nisu dobili. Prigodom intervencije saznali smo, da je do odgovlašenja došlo radi toga, jer za nekih 7 stanica nije za tu isplatu odobren kredit u cijelosti, već samo za one radnike, koji danas još obavljaju službu radnika, a ne i za one, koji su tokom vremena imenovani i koji vrše službu imenovanih službenika. Ovo je, međutim, sasme nepravedno i Direkciji je upućena predstavka, da se nepravda ispravi. Pravdost traži, da toj predstavci bude u cijlosti udovoljeno.

Istovremeno izvršena je intervencija, da bi se stanici Zagreb Sava opet uvrstilo u red dispozicionih stanica, a ne pendel-stanica, kao do sada. Doduše, osoblju je svejedno, kako će se stanica kvalificirati, ali mu nije svejedno, da vrši službu dispoziciona stanica, koja je naporna i odgovorna, a doplatke da dobiva pendel-stanice. Obećano nam je, da će se tome zahtijevu udovoljiti od prvog narednog mjeseca. Sa naše strane istaknuto je mišljenje, da bi se veći doplatci morali osoblju isplatiti za sve vrijeme unatrag, jer je ono faktično vršilo veću dužnost. Jedino ovakvim rješenjem bilo bi udovoljeno pravdi.

Jedan od oštećenih.

SISAK.

Raspaljivanje ložionice.

Dugo spremano raspaljivanje ložionice konačno je uslijedilo, a osoblje je rasturen u sve moguće stanice. Ovdje je ostala samo ispostava na čelu sa poznatim klerikalcem Jakobićem. Cinjenica, da je on ostao ovdje, predstavlja jedan minus za sve službenike i radnike, koji su moral i dalje ostati pod njegovom upravom. Već ranije smo se žali na muke, koje je osoblje ložionice trpjelo radi njegove nepismenosti i nešvaćanja života i prilika radnika i službenika. Od ove nevolje, čini nam se, patiti ćemo se i dalje, jer su njeni uzročnici ostali.

Iznosimo ovo sa željom, da utičemo u pravcu, kako bi zla ste strane bilo čim manje. Nebi željeli da imademo povoda, da se na makinacije g. Jakobića još kada osvrćemo. Ono što je bilo neka ide zaboravu, a u buduće neka se za život radnika i službenika imade više shvaćanja i više poštivanja.

M.

JAVNA ZAHVALA.

Potpisani članovi podružnice USŽJ u Sisku smatrano se dužnima, da se centrali Saveza najsrađačnije zahvalimo na podijeljenoj nam podrpsi od po Din 150.—, sa kojom nam je u našoj nevolji bilo mnogo i mnogo pomoženo.

Jakopčević Mato — Mihel Ivan.

NOVA GRADIŠKA.

Sniženje radničkih plaća.

Dne 14. II. o. g. iznenadila nas je sekcija svojom naredbom broj 24, kojom određuje sniženje plaća svim onim radnicima, koji »ne plaćaju penzion fond«. Sniženje kreće se između 20 do 40 para po satu, a ima da pogodi veći broj radnika, pa i takovih, koji rade kod željeznicе po 10 i više godina. Kod toga dešava se još nešto, što je značajno: od svih radnika traži se, da svojim potpisom to sniženje prime do znanja. Drugim riječima traži se, da radnici na sniženje dadu svoj pristanak.

Sniženje radničkih zarada, koje su i bez toga male i nedovoljene za podmirenje životnih potreba, predstavlja ne samo neizrecivo zlo za radnike, koji su sniženjem tangirani, već i za željeznicu i narodnu pri-vrednu. Ovim sniženjem ubija se volja i fi-

postajam, ki naj ta seznam razdele pri-zadetemu osobju. V seznamu naj se za »Kratkoročnim povlasticama pusti nekoliko praznega mesta, da zamore vlakospremno osobje u ta seznam vpisati med mesećem odobrene povlastice. Enako naj se u alfabetskem seznamu za vsako črko izpusti nekoliko mesta, da zamore vlakospremno osobje vpisati med mesećem razveljavljene legitimacije.

Za dopolnilo »Kratkoročnih povlastic« naj bi se izdale od Direkcije tekture, ki bi jih vlakospremno osobje le prilepilo u mesečni seznam.

zička mogućnost za intenzivan rad, a istovremeno ograničava se mogućnost potrošnje privrednih dobara, odnosno povećava se privredna kriza. Željezničari nebi smjeli da se povodi za nesretnim primjerima privatnog kapitala, već bi trebala da upliviše, kako bi privatni kapital bio prisiljen svojim radništvu obezbijediti bolju zaradu i bolje radne uslove.

Mi apeliramo na mjerodavne, da oponzovu ovo sniženje. Ono ne vodi ničem dobrom, već samo još većim nevoljama na jednoj i drugoj strani. Neka se poštuju propisi, kojim su utvrđeni radni i plaćevni odnosi sa radnicima.

Radnik.

IZ ĐUNAVSKE BANOVINE.

SUBOTICA.

Glasine o ukinuću ovdješnje radijoničare da su nam povoda, da izvršimo intervencijsku kod upravnika. Tom zgodom rечeno nam je, da će se za sada ukinuti samo lokomotivsko odjelje. Što je lokomotiva, koje imamo u poslovniku, imadu se svrhniti do konca marta o. g. 50 radnika, koji u tome odjelu radu, biti će dje-lomno premješteni u Zagreb i Ljubljani, neki će se dodijeliti lopionički i koloski odjelu, a neki (?) će biti otpušteni. Kolosko odjelje imalo bi ostati u Subotici još oko godinu dana, a potom će se i ono likvidirati. Život tu u poslovnih radnika produljuje se, dakle, za još kojih 10 mjeseci. Šta će potom biti, određenog će nista nезнati. Čine se kombinacije, da će se otpustiti svi radnici, koji još nisu stekli pravo na nepliniju, pa i oni, koji posjeduju kućnicu, zemljište i t. d. Još će šuplja, da će se zaštititi »nacionalno« ispravne radnike. Koji su to nacionalno-ispravni, to ne može nitiko objasniti. Prema tumačenju činovnika Xasaja, nacionalno-ispravni su oni radnici, koji upisuju se u nacionalno udruženje. Oni koji su kod našeg Saveza i internacionalisti, ti bi imali ostati bez hleba kod željeznicu.

Bez obzira na razloge, koji diktiraju raspunjavanje radijoničare, mi apeliramo na mjerodavne, da vode računa o egzistenciji radnika. Neka se u obzir nemogućnost naplaženja rada u privatnim poduzećima i, dospješu do tomu, neka se ne vrši otpuštanje i povraćanje broja nezbrinutih. Kod malo dobre volje stvoriti će se условi, da se nikoga ne otpušta, već da se svima u Subotici svišnjim radnicima osigura uposlenje kod drugih jedinica.

Radnik.

Industrijski željezničari.

Plaćanje prekovremenog rada.

Željezničari industrijskih pruga potpadaju pod odredbe Zakona o zaštiti radnika, koji u dijelu o prekovremenom radu kaže: radno vrijeme može se produžiti najviše za 2 sata, koji se imaju naplatiti najmanje sa 50% više od normalnog rada. Ove odredbe se na industrijskim prugama ne poštuju. Radni dan produžuje se često i po više od 2 sata dnevno, a povećana zarada plaća se samo tu in tamu radioničkom i lopioničkom osoblju, dočim voznom osoblju ne plaća se nikako. Kako je naplata prekovremenog rada sa uvećanom zaradom zagarantovana zakonom, to je vozno osoblje tt. Bosan. dd. za neizvršenu naplatu podnijelo tužbu. Radi se o zaostatku od oko 2 milijuna dinara.

Nekoja poduzeća prividno naplačuju prekovremen rad voznom osoblju time, što mu naplačuju kilometražu. Međutim i to je nepravedno i neispravno, jer sa kilometražom ne naplačuje se prekovremen rad, već ev. sami broj proputovanih kilometara. Taj broj, međutim, nije mjerodavan za prekovremen rad, jer i kod manje proputovanih kilometara može biti mnogo prekovremenih satova. Slično je i sa naplatom po turnusima. I tu prekovremeni rad ne dolazi u obzir.

Ovo izigravanje zakonskih propisa

o naplati prekovremenog rada dalo nam je povoda, da o svemu izvestimo nadležne faktore. Oni su nam po svim konkretnim slučajevima obećali protiv prekršitelja najstrožije postupiti. Šta će poduzeti, to ćemo vidjeti!

Ovog izigravanja bilo bi, razumije se, daleko manje, kad bi željezničari sa industrijskih pruga bili međusobno složniji i sa svojom organizacijom čvršće povezani. Krajne je vrijeme, da oni taj manjak uvide i živo porade, da ga čim brojnjim pristupanjem u redove svojeg Ujedinjenog Saveza uklone. To je jedini ispravan i spasavajući put!!

Vozopratioc.

Veliki radnički zbor u Banjaluci.

Na poticaj URSSJ sazvana je bila za dne 26. februara o. g. velika radnička skupština, na kojoj se pretresalo o teškim radničkim prilikama. Na skupštini bilo je prisutno i mnogo željezničara, a usvojena rezolucija glasi:

Radnici i nameštenici ističu, da je materijalni položaj njihov u toku nekoliko poslednjih godina i pored prekovremenog pada cena agrarnih proizvoda, ipak u stalnom srošavanju. Teška privredna kriza je od svih društvenih redova najteže pogodila radničku klasi.

Na srošavanje položaja radnika i nameštenika od velikog je uticaja i nepravična raspodela javnih tereta, koja radnike i nameštenike tereti u nesrazmerno većoj meri nego druge imućne društvene redove. To važi za grupu neposrednih, kao i naročito za grupu posrednih poreza, koji u raznim vidovima pogadjaju potrošnju, kao što su n. pr. trošarine državne.

Neprimena Zakona o suzbijanju skupoci, nedovoljno javno staranje, a naročito u domenu opština, za razvijanje konzumno-prodiktivnog pokreta potrošača, utiče da u trgovini i preprodaji eveta organizovano zelenoštvo, koje na jednoj strani pljačka proizvođača — seljake, kupujući od njega u bescenje, i potrošača — radnika i nameštenika, prodajući mu po strahovito visokim cenama.

Osim zelenoštva u preprodaji i trgovini, potrošače dave i razni karteli industrijalaca, koji na jednoj strani podržavaju nenormalno visoke cene proizvodima, a na drugoj strani sistematski snizuju radničke i namešteničke plaće i nominalno i realno.

Kako bi cilj celokupnog staranja morao da se sastoji u stvaranju duhovno i fizički krepki generacija a naročito radničke klase kao najproduktivnijeg dela načije; i ako politika stalnog srošavanja životnog standarda ima obrnute rezultate, to veliki javni zbor radnika i nameštenika

traži:

I.

a) da se ukinu trošarine državne i samoupravne na hranu i sve druge životne potrebe, podrazumevajući tu i fiskalne carine;

b) da se strogo primjenjuje Zakon protiv zelenoštva u trgovini i hitno dopuni odredbama, da u kontroli cena učestvuju potrošači zastupljeni preko radničkih sindikata i potrošačkih zadruga; izvršenje ovoga Zakona da se prenese u delokrug opštinske samouprave.

c) organizovati javnu kontrolu nad radom kapitalističkih kartela, a kao predstavnici javne kontrole da se uzmu i delegati sindikata.

II.

a) provesti zakonom predviđeno osiguranje radnika u nezaposlenosti, starosti, iznemoglosti i smrti,

b) stvoriti žitni fond sa obaveznim prisom od 5 kilograma žita od svakog jutra sa imanjima čija je veličina iznad 9 jutara poseda, iz koga će se pomagati nezaposlenim poljoprivredni radnicima.

III.

a) naročitim povlasticama omogućiti potrošačkog i produktivnog radničkog i namešteničkog pokreta,

b) opštinske uprave da obrate ozbiljnu pažnju izgradnji komunalnih preduzeća radi produktivnog suzbijanja skupoće putem slobodne konkurenčije; i dizanjem velikih javnih, higijenskih magacina da omog

za besplatne stanove i ogrev nezaposlenih radnika i njihovih porodica;
d) zavesti za radnike povlašcene cene na vožnji u gradskim tramvajima za odlazak i povratak sa rada pre i posle podne.

IV.

Naročitim zakonom propisati minimalne radničke nadnice i svako smanjenje radničkih nadnica zabranit bez pristanka autorativnog mirovnog sudišta u kome će paritetno biti zastupljeni radnici preko biranih predstavnika.

V.

Obrazovati privredni savet sa paritetnim radničkim predstavništvo radi izrade državnog privrednog programa, favorizovanja produktivnih grana nacionalnoga rada i dizanja opštег privrednog i socijalnog nivoa celine.

GODIŠNJA SKUPŠTINA PODRUŽNICE BLATNICA.

U prisluću od 55 članova održana je naša godišnja skupština u nedelju dne 12. II. o. g. Skupštinu je otvorio drug Stjepanović, koji je u kratkim crtama izvestio o dosadanjem radu podružnice. Posle njega podnio je opširanj izveštaj o radu Oblasnog sekretarijata drug Župančić iz Banje Luke. Naročito se zadržao na učenjenim intervencijama. Ništa nije propušteno učiniti, čime se je moglo uplivisati na poboljšanje položaja osoblja i članova. Naročito je mnogo radjeno na pribavljanju poštivanja odredbama Zakona o zaštiti radnika. Daljni izveštaj podnio je drug Gavrić. Iz njegovih izlaganja vidjelo se, da bi članstvo podružnice bilo daleko brojnije, da nisu izvršene tolike redukcije. Kako je reducirano bio i blagajnik, to je blagajničke poslove morao voditi sam do skupštine. U ime nadzornog odbora podnio je izveštaj drug Mihelčić, koji je pronašao finansije u redu i predlaže odrešnicu.

Nakon primljenih izveštaja prišlo se izboru novog odbora, pa su jednoglasno izabrani:

za predsjednika Stjepanović Franjo, strojvodja,

za podpredsjednika Grbić Nikola, strojvodja,

za blagajnika Capan Leopolda, strojov.

za tajnika Gavrić Franjo, prometnik.

Nadzorni odbor: I. Pavelja Nikola, vozvodja, II. Župančić Franjo, ložač, i III. Stefanović Gjorgje, kočničar.

Zaključuje se, da je potrebno da se u Tesliću za sada obrazuje povjereništvo te su izabrani sledeći:

Jotić Boško, nadzornik pruge, Vidak Ivan, kočničar i Mihelčić Ivan, želj. šofer.

Po trećoj tačci dnevnog reda predlaže predsjednik drug Stjepanović, da se izaberu 3 lica za radničke povjerenike i 3 za zamjenike. Izabrani su drugovi:

Povjerenik Jotić Boško, nadzornik pruge; zamjenik Čančar Luka.

Grbić Nikola, strojvodja; zamjenik Mihelčić Ivan, želj. šofer.

Povjerenik Vidak Ivan, kočničar, zamjenik Župančić Franjo, ložač.

Mednarodni pregled

Volitve v Nemčiji.

Ob silnem teroru in preprečenju volilne agitacije je izid volitev dne 5. marca t. l. povoljen, zlasti, ker so socialni demokrati in druge opozicionalne stranke ohrnile svoj položaj in dokazale svojo resnost in pravico do obstoja.

Volilnih upravičencev je bilo 45 milijonov 130.625.

Glasov je bilo oddanih 39.316.873.

Volilna udeležba je dosegla 87%.

Posamezne stranke so dobile sledeče število glasov, odnosno mandatov. Številke v oklepaju se nanašajo na prejšnje volitve dne 6. novembra 1932.

Prejeli so:

Narodni socialisti: glasov 17.256.823 (11.713.000), mandatov 288 (195); Socialni demokrati: glasov 7.176.505 (7.238.000), mandatov 120 (121); Komunisti: glasov 4.845.379 (5.974.000), mandatov 81 (100); Centrum: glasov 4.423.161 (4.231.000), mandatov 73 (71); Papen-Hugenberg: glasov 3.132.595 (3.061.626), mandatov 52 (51); Bavarska ljudska stranka: glasov: 1.206.898 (1.095.000), mandatov 20 (18); Nemška ljudska stranka: glasov 432.161 (436.014), mandatov 5 (7); Nemška državna stranka: glasov 333.487 (337.871), mandatov 6 (2).

Nad polovico nezaposlenih v ameriških Zedinjenih državah je izobčenih iz produkcijskega procesa.

(IGB.) V članku »International Labor News Service« se bavi Viljem Green, predsednik ameriške strokovne zveze, v vprašnjem tehničke nezaposlenosti. Green pravi v zvezi s to razpravo med drugim sledeće:

»Teknični napredek je tako napredoval, da ogromno število delovnih mest ni mogoče več zasedti. Skupina, ki je izvajala tehnične eksperimente, meni, da bi 55 odst. nezaposlenih ne bilo mogoče zaposliti v prejšnjih službah, če bi tudi nastopila nova doba prosperitete. Če ne dosežemo, da pridejo vsi za delo sposobni zopet v službo, bomo prišli do točke, ko bodo morali zaposleni delavci vzdrževati nezaposlene. To bo najzanesljivejša pot k družabnemu razpadu!«

Solidarnost švicarskih železničarjev. (ITF.)

V letu 1932. je 36.000 organiziranih železničarjev v Švici zbralo za brezposele 235.000 švicarskih frankov. Tako je povprečno prispeval vsak organizirani železničar samo za brezposele tekom lanskega leta 80 Din.

Stavka na Irskem traja dalje. (ITF.)

Stavka irskih železničarjev, ki se je začela dne 30. januarja, traja naprej ter odločnost železničarjev ni še prav nič popustila. Angleška železničarska organizacija je sklenila zvišati stavkovno podporo od 30 na 36 šilingov tedensko. Severno irska železničarska družba skuša onemogočiti uspeh stavke s tem, da vpeljava na več progah avtobuse, da bi tako zadostila potrebam potrošnjega občinstva, ki je vsled ukinitve prometa vedno bolj ogorčeno na železničko družbo. Dne 20. II. je bil vpeljan avtobusni promet med Dublinom in Dundalkom, ki se je klaverno ponesrečil, ker je avtobus že pri prvi vožnji zgorel. Drugi avtobusi so nato vozili pod varstvom oklopnih avtomobilov, pa jih je nad 2000 glava množica pri vhodu v mesto obmetavala s kamnjem. Pristaniški delavci v Belfastu so stropili v solidarnostno stavko ter je na pomolih v Belfastu nakupičenih že na stotisoč ton blaga, ki čaka na prevoz. Dosedanja izguba vsled stavke znaša nad 140 milijonov dinarjev le pri industriji.

Stavka v Avstriji. (ITF.)

V sredo 1. marca so železničarji v Avstriji v obrambo svojih pravic stopili v dnevno protestno stavko, katere so se udeležili vsi železničarji od delavniškega delavca do najvišjih uradnikov. Od približno tisoč vlakov, ki so v tem času v prometu, je peljalo le 7 vlakov in od teh so 4 vlaki ostali na proggi. Da bi železničarska uprava preprečila to stavko, je na podlagi nekega starega odloka z dne 25. julija 1914 (zacetek vojske) zagrozila vsem stavkujočim s takojšnjim odpustom in poleg tega še z zaporno kaznijo od 6 tednov do enega leta. Ta grožnja je bila brezuspešna, saj je stavkoval v delavnicah in kurilnicah 100%, pri pravovnem osobju, na postajah in pri vlaškospremnem osobju 95% in pri uradništvu na direkcijah nad 80% vsega osobja. Celotni generalni direktor, kjer je bil teror najhujši, je stavkoval od 500 uslužbenec 300. Takoj po stavki je bilo večilo železničarjev aretiranih, a po zaslisanju zopet izpuščenih. Generalna direkcija hoče klub dejstvu, da je bila premagana, izvajati teror še nadalje, ter je zagrozila vsemu osobju, ki je stavkoval, z disciplinsko kaznijo. Vsi uslužbenec do 13. grupe (od delavcev do inkl. strojvodov) naj bi plačali kot kazzen 4% svoje plače, višji uslužbenec naj pridejo v disciplinsko preiskavo, vsi postajenčniki in kontrolni organi pa, ki so stavkali, naj se takoj suspendirajo ter stati predlog za odpust iz službe. Vsi začasni delavci pa naj se takoj odpuste brez odpovednega roka. Reakcija, katero je vodil znani Generalni direktor Strafela, ki je moral hitro zapustiti to mesto, se je nadaljevala pod novim direktorjem dr. Seefehnerjem, ki je enako kar čez noč moral oditi. Tudi njegov naslednik je znan Heimwehrovec, ki se je hotel proslaviti z drakonskimi kaznimi vsled te protestne stavke. Odstavil je takoj v generalni direktorji 50 viš. uradnikov, pozval vse osobe, da se mora pismeno izjaviti ali je štrajkal ali ne, ter je pri teh izjavah dobil prvo klofuto, ker je osobe odločno in to nad 90% izjavilo, da so stavkali klub za groženim kaznim. Avstrijski parlament je

4. marca z 81 proti 80 glasovom odločil, da se železničarjev ne sme kaznovati. Pri tem glasovanju so glasovali krščanski socialisti za kaznovanje. Avstrijski železničarji so na svojih zborovanih odločno povedali, da neke izjemne odredbe iz leta 1914. ne pripoznajo in da bodo na vsako provokacijo od strani uprave odgovorili še jasneje ter odločno branili svoje pravice.

Iz okrožnic.

Tudi nezakonski otrok ima pravico do voznih ugodnosti.

Na vprašanje neke železničarske delavnice, ali se mora pod »pastorkom« razumeti otrok, ki nosi rodbinsko ime svoje matere, je dala Generalna direkcija sledeče pojasnilo:

Pod »pastorkom« se v smislu § 9 tč. 6 pravilnika o voznih ugodnostih smatra tudi otrok, ki nosi rodbinsko ime svoje matere, t. j. brez ozira, ali je bil rojen v prejšnjem zakonitem koncu matere ali izven zakona.

Ker pripada pastorkom legitimacija in ostale vozne ugodnosti, dobe torej po tem tolmačenju vozne ugodnosti tudi otroci iz prejšnjega zakona matere in poleg tega tudi nezakonski otrok matere, ki se poroči z železničarjem.

Podaljšanje veljavnosti nakaznic za prost prevoz pohištva, premoga, drv itd.

V slučaju, da uslužbenec od Direkcije izstavljeni nakaznici za prost prevoz pohištva, živiljenskih potrebsčin, kuriva ali gradbenega materijala za zgradbo hiše v določenem roku ne izrablja, se sme izstavljeni uputnica še enkrat podaljšati za isti rok, potem pa izgube svojo veljavnost.

Dnevnici imajo tudi v slučaju prenestitve na lastno prošnjo pravico na prost prevoz pohištva.

Z odlokom GD br. 6691/33 je ministarstvo za promet odredilo, da ima tudi dnevničar, ki je premeščen na lastno prošnjo, pravico, do prostega prevoza pohištva ter je s tem anulirana določba pravilnika o voznih ugodnostih, ki je predvidevala prost prevoz le za slučaj prenestitve iz službenih ozirov.

Učenec 8. razreda, ki je pri tečajnem izpitu padel za eno leto, ima pravico na rodbinsko doklado.

Ministrstvo financ je z odlokom št. 51.088-I od 21. nov. 1932 izdalo sledeče pojasnilo:

Na podlagi odredbe § 11. zakona o izmenjavah in dopolnitvah zakona o srednjih šolah od 31. avgusta 1929, izdane dne 20. julija 1931 se smatrajo za redne učence do konca prihodnjega leta tudi učenci 8. razreda, ki so bili pri tečajnem izpitu zavrnjeni za eno leto, aki v tem času še niso dovršili 23. leto starosti ter izpolnjujejo pogoje iz § 9 uredbe o draginjskih dokladah.

Dopisi.

Maribor III. Upokojenci, člani saveza podružnice Maribor III, se obveščajo, da se bode ubirala članarina za savez od 1. aprila 1933 dalje, vsako drugo nedeljo v mesecu, v poslopiju Delavske zbornice, Sodna ulica 9/II, od 9. do 11. ure dopoldan.

Odbor. Tajništvo »Svobodnih strokovnih organizacij v Mariboru«, ki se nahaja v poslopiju Delavske zbornice, Sodna ulica 9-II., posluje odslej vsak dan in sicer od 11. do pol 13. ure in od 17. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 11. ure predpoldne. V tem času se lahko člani saveza obračajo v organizacijskih zadevah za nasvete.

Laze. Dne 15. februarja t. l. je zjutraj ob 1/26. uri povabil vlak 615/II med postajama Jevnica-Laze stražarja proge progovnega delavca Peterka, očeta petih otrok. Kako je prišlo do te nezgode? Stražil je noč za nočjo do 19. ure zvečer do 7. ure zjutraj ter je bil tako vsako noč po 12 ur v službi. Predstavljam si plačo, ki jo je dobil ta progovni delavec, ki je moral biti dejansko po 12 ur v nočni službi, dobil pa je prejemke le za 8 ur. Vprašanje za se so izpit, ki bi jih moral položiti tak stražar proge. Radovedni smo, ali je

bil izprašan iz signalnega pravilnika, ali je bil dobro uveden v vozne rede in ali je imel za to progo vse voznerede na razpolago, da je bil točno obveščen o prometu vlakov. Drugo vprašanje je vprašanje prehrane in obleke tega stražarja. Živeti šestčlansko družino z borno plačo progovnega delavca, ki je bila zadnja leta podvržena opetovanim redukcijam, od te plače pa še plačevati prispevke za delavski pokojninski fond, bolniško blagajno in davke, je gotovo umetnost, o kateri pa naši merodajni faktorji prav malo razpravljajo. Gotovo je, da je bil ta stražar živčno izčrpelan po vednih zaporednih nočnih službah, izčrpelan po vednih skrbih, kaj mu prinese bodočnost. V mrzlih nočeh je moral vršiti službo brez kožuha, ker po pravilniku kožuh tem stražarjem proge ne pripada, dasi je enako izpostavljen vsem vremenskim neprilikam kakor nastavljen progovni čuvaj.

Upamo, da bo železnička uprava za bodoče uvidela, da je treba tudi stražarjem proge posvetiti popolnoma drugo pažnjo, da je treba ukiniti zaporedno nočno službo, jih preskrbeti s primerno službeno obleko ter jim zasigurati vsaj tolikšne prejemke, da bodo lahko pošteno preživljali svojo družino.

Lepo uspel občni zbor godbe Glasbenega društva železničkih delavcev in uslužbenec v Mariboru. Minulo nedeljo se je vršil osmi redni letni občni zbor Glasbenega društva železničkih delavcev in uslužbenec. Društveni člani so do zadnjega kotička napolnili obširne zgornje prostore hotela »Orel«, kar najbolje prikazuje, kako priljubljena je ta godba med železničarji. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik s. Slomšek, ki je uvodoma orisal društveno delovanje v minulem letu. Nato so sledila poročila ostalih funkcionarjev, in sicer: blagajniško poročilo je podal s. Gradišnik, tajniško s. Lörger, za kontrolo pa sta poročala s. Zmasek in Bračko, ki sta predlagala tudi razrešnico staremu odboru. Društveno življenje in delovanje je bilo lansko leto zelo pestro in je opažalo, da to društvo klub raznim težkočam in gonji, ki jo od časa do časa uprizorijo nasprotniki železničarske godbe, vendorle lepo napreduje. Po poročilu odbornikov se je vršila debata, v katero je poseglo več društvenih članov. Pri volitvah novega odbora so bili soglasno izvoljeni v odbor naslednji sodrugi: Slomšek, Steinecker, Lörger, Plevanč, Gradišnik, Ternovšek, Zmasek, Bračko, Kos, Robar, Messner, Velec, Arlati in Sluga. V imenu članstva je bila nato izrečena prisrena čestitka kapelniku g. Schönheriju k njegovemu 60letnici. Navzoči so burno pozdravljali jubilanta. Kapelnik se je viduo ginjen v kratkem nagovoru zahvalil za prirejene ovacije in zagotovil, da bo kakor doslej tudi v bodoče druge volje delal za procvit zaupane mu godbe. S tem je bil oficijelni del občnega zabora zaključen, na kar se je ob sviranju godbe razvila prijetna zabava.

Veselo razpoloženje navzočih je pa doseglo svoj višek, ko je spregovoril dr. Reisman, ki je čestital najprej 60letniku gosp. Schönherju v